

Ärendenummer
TRV 2021/112794
Motpartens ärendenummer
M2021/01774

Dokumentdatum
2021-10-14

Konfidentialitetsnivå
1

Mottagare
Miljödepartementet
Miljöprövningsenheten
m.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia till
emma.m.sjoberg@regeringskansliet.se
jorgen.sundin@regeringskansliet.se

Ansökan om tillstånd enligt miljöbalken till täktverksamhet i Slite, Region Gotland

Cementa AB (Cementa) har ansökt hos regeringen om tidsbegränsat tillstånd att bedriva en verksamhet som avser täkt av kalksten och drift av sammanhängande anläggningar och anordningar enligt miljöbalken inom fastigheten Gotland Othem Österby 1:229 i Slite på Gotland. Tillstånd söks för tre års tid.

Utöver detta föreslår Cementa att de ska förvärva kalksten av Nordkalk AB till cementfabriken i Slite. Nordkalk bedriver kalkbrytning i Storugns, cirka 16 km norr om Slite. Stenen kommer att levereras med lastbil till Västra brottet eller via båt till Cementas hamn, för vidare transport till Västra brottet. Godsmängden från Nordkalk kommer uppgå till cirka 65 000 ton per månad. Detta förväntas innebära ett tillskott av transporter till och från Cementa Slite med ett lastbilsekipage per riktning ungefär var 11:e minut, det vill säga drygt 80 rörelser per riktning fördelade över 16 timmar, vardagar klockan 06-22.

Trafikverket vill framföra följande.

Transporter till verksamhetsområdet

Inom ramen för tillståndsansökan har en trafikutredning tagits fram med anledning av de tillkommande transporter mellan Nordkalk i Storugns och Cementa i Slite. Lastbilstransporter norrut, från Slite, kommer att ske på väg 147. Avseende den norra delen av körsträckan mot Nordkalk presenteras tre alternativ.

Alternativ 2a – transporter via återöppnad väg 689 ut från Storugns

Den körsträckning som Cementa preliminärt bedömer lämpligast, med hänsyn till total körsträcka, antal boende längs vägen och trafiksäkerheten, innebär att en tidigare väganslutning från den sydöstra delen av Nordkalks täkt i Klinthagen, väg 689, återöppnas och används för utfart, vartefter trafiken ansluter till väg 148 mot Lärbro. För nyttjande av väg 689 krävs en trafikföreskrift.

Trafikverket delar Cementas bedömning och förordar att transportväg 2a används med hänsyn till kapacitet, framkomlighet och trafiksäkerhet.

Enligt 39 § väglagen erfordras väghållningsmyndighetens tillstånd för ny anslutning eller förändring av befintlig anslutning till allmän väg. Nordkalk bör därför sända in

Ärendenummer
TRV 2021/112794
Motpartens ärendenummer
M2021/01774

Dokumentdatum
2021-10-14

ansökan till Trafikverket om ändrad anslutning mot allmän väg 689. I tillståndet bör villkor om skyddsanordningar regleras, såsom behov av bom. Trafikverket yrkar på att nödvändiga skyddsanordningar vid anslutningen ska vara på plats innan transportvägen kan nyttjas. Detta ska vara ett villkor för att tillståndet ska få tas i anspråk.

Alternativ 1 – Transporter enbart utefter befintliga huvudvägar

Trafikverket anser att alternativ 1 är med hänsyn till kapacitet, framkomlighet och trafiksäkerhet ett rimligt alternativ. I jämförelse med alternativ 2a innebär dock alternativet större störning på Lärbro tätort ur aspekten buller, barriäreffekter och övrig påverkan. Det kan även noteras att området runt korsningen mellan väg 149/690 ligger lågt och att det finns en förhöjd risk för översvämning till följd av skyfall och havsnivåhöjning (vid t.ex. storm) vilket kan påverka kontinuiteten av leveranserna. Trafikverket har inga tillgängliga medel för att åtgärda den här bristen. Med utgångspunkt i detta finns det fördelar med att välja alternativ 2a.

Alternativ 2b – via återöppnad väg 689, olika syd- och nordgående körvägar

Trafikverket avstyrker alternativ 2b med hänsyn till bristande kapacitet, framkomlighet och trafiksäkerhet längs sträckan. Transportvägen innebär bland annat en passage över två körfält för norrgående trafik över väg 148, vilket inte är lämpligt. Vidare är väg 682 en smal väg om ca 5 meter vilket kan innebära problem vid möte av två lastbilar.

Åtgärder på statligt vägnät

I trafikutredningen föreslår Cementa ett antal åtgärder på det statliga vägnätet. Trafikverket anser inte att åtgärder krävs med anledning av de tillkommande transporterna.

På sida 17 i trafikutredningen förordas att ett separat vänstersvängsfält bör övervägas vid korsning väg 148/147. Trafikverket har i "Åtgärdsvalsstudie för ökad tillgänglighet på väg 148, Visby-Fårösund" (TRV 2018/35304) utrett behov av åtgärder i denna korsning och planerar att bygga en vänstersvängsficka på platsen. Beslut för genomförande har ännu inte fattats, men planeras preliminärt under 2022.

För kännedom planerar Trafikverket även att genomföra åtgärder längs väg 148 i Lärbro med syfte att öka säkerheten för alla trafikanter och förbättra framkomligheten. I Lärbro ska det byggas en ny gång- och cykelväg samt att ombyggnation planeras av korsningen med väg 149. Det ingår även att förbättra kvaliteten på vattenskyddet vid Lärbros vattenskyddsområde. Arbetet med vägplan påbörjas till årsskiftet 2021/2022 med planerad byggstart som tidigast i december 2026. Vid en eventuell förlängning av de planerade transporterna från Storugns till Slite påverkar detta transportvägen.

Ärendenummer
TRV 2021/112794
Motpartens ärendenummer
M2021/01774

Dokumentdatum
2021-10-14

Bärighet

Trafikverket vill framföra att beskrivningen av upplåtande av bärighetsklass 4 (BK4) på Gotland inte är korrekt beskrivet i trafikutredningen, vilket resulterar i felaktiga slutsatser i rapporten. I motsats till vad som står i rapporten planeras ett upplåtande av BK4 för stora delar av föreslaget vägnät under 2022 (höst/vinter), både förslag 1 och 2A bör omfattas av upplåtandet (dock ej 2B). Med andra ord borde mellan 10-20% färre transporter kunna förväntas än vad som redovisas i rapporten, samt att bullervärdena troligtvis är något lägre. Inför Trafikverkets planerade föreskriftsarbete för upplåtande av BK4 ser Trafikverket gärna en fortsatt dialog med Cementa gällande planerade transportvägar.

I trafikutredningen anges total trafik och andel tung trafik. För att få en bättre bild av hur vägkonstruktionen påverkas bör trafikutredningen kompletteras med att all tung trafik även ska översättas till 10 tons standardaxlar.

Bullerpåverkan av transporterna till verksamhetsområdet

Trafikverket anser att bullerutredningen bör kompletteras med att redovisa bullerpåverkan på fastigheternas uteplatser längs transportvägen.

Övriga synpunkter

I Figur 1 på sida 6 i trafikutredningen finns en felaktig beskrivning av länsvägar. Alla statliga vägar på Gotland är länsvägar, detta bör korrigeras i kartan.

Ställningstagande i detta yttrande har gjorts utifrån att tillståndet är tillfälligt. Vid en eventuell förlängning av miljötillståndet anser Trafikverket att trafiksituationen ska utvärderas och Trafikverket bör få möjlighet att yttra sig på nytt.

För Trafikverket region Stockholm

Maria Wååg
Verksjurist

Paula Kviman
Samhällsplanerare